

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Tomáše Herce, v právní věci žalobce: **RegioJet a. s.**, se sídlem náměstí Svobody 86/17, Brno, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu osobních údajů**, se sídlem Pplk. Sochora 27, Praha 7, **za účasti: 1)** Správa železnic, státní organizace, se sídlem Dlážděná 7, Praha 1, **2)** České dráhy, a. s., se sídlem Nábřeží L. Svobody 1222, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení 2) proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 5. 2023, č. j. 14 A 38/2021-121,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Osoba zúčastněná na řízení 2) **j e p o v i n n a** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku **6 352 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoba zúčastněná na řízení 1) **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se osoba zúčastněná na řízení 2) (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým bylo zrušeno rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2020, č. j. UOOU-02189/20-8 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“) a rozhodnutí osoby zúčastněné na řízení 1) (dále jen „Správa železnic“) ze dne 2. 11. 2020, sp. zn. 75009/2020-SŽ-GŘ-O25 (dále jen

„prvostupňové rozhodnutí“); dále městský soud Správě železnic uložil povinnost, aby do patnácti dnů od právní moci rozsudku poskytla žalobci informace blíže specifikované ve výroku II. napadeného rozsudku.

[2] Dne 3. 4. 2020 se žalobce obrátil na Správu železnic s žádostí o poskytnutí a zveřejnění Smlouvy o úpravě právních poměrů nosičů informačních služeb ze dne 24. 6. 2016, kterou uzavřela Správa železnic se stěžovatelkou (dále jen „smlouva“). Této žádosti bylo ze strany Správy železnic částečně vyhověno a požadovanou smlouvu žalobci poskytla vyjma jejího bodu 1.10. a Přílohy č. 1 a Přílohy č. 2 smlouvy. Důvodem odepření zmíněných částí smlouvy byla ochrana tvrzeného obchodního tajemství stěžovatelky. K odvolání žalobce žalovaný opakovaně zrušil rozhodnutí Správy železnic z důvodu nepřezkoumatelnosti. Naposledy ve věci žalovaný rozhodl dne 11. 12. 2020 (viz předchozí bod); tímto rozhodnutím odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[3] Předmětem uzavřené smlouvy je úprava práv a povinností ohledně umístění a údržby nosičů informačních systémů vlastněných stěžovatelkou v nemovitostech vlastněných Správou železnic (vlaková nádraží a zastávky). Nosiče informačního systému mají sloužit k informování cestujících veřejnosti; jedná se například o stojany na letáky, časopisy, kartáčkové jízdní řády, klaprámy apod. Konkrétní výčet nosičů informačních systémů je uvedený v Příloze č. 1 smlouvy; Příloha č. 2 obsahuje Metodiku provozu informačního systému; čl. 10.1. obsahuje finanční ujednání.

[4] V **žalobě** žalobce namítl, že smlouva neobsahuje žádné ustanovení označující kterékoliv informace jako obchodní tajemství. Až v návaznosti na dotaz ze strany Správy železnic stěžovatelka vyslovila vůli část smlouvy jako své obchodní tajemství tajit. K tomu však došlo až poté, co žalobce podal žádost o informace. Podle žalobce nebylo v řízení prokázáno, že v daném případě došlo k naplnění všech definičních znaků obchodního tajemství ve smyslu § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále je „občanský zákoník“) ve vztahu ke každé požadované informaci. Žalovaný se s námitkou nenaplnění definičních znaků obchodního tajemství dostatečně nevypořádal. Správa železnic se ve správním řízení dopouštěla obstrukcí s cílem znemožnit žalobci realizaci práva na informace. V pořadí čtvrté rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání, považuje žalobce za překvapivé, neboť Správa železnic v prvostupňovém rozhodnutí neuvedla žádnou novou argumentaci. Žalobce namítl, že v daném případě převažuje veřejný zájem spočívající v požadavku na účinnou kontrolu Správy železnic v souvislosti s nakládáním s veřejnými prostředky. Žalobce nesouhlasí s tím, že by zveřejnění plného znění smlouvy včetně příloh mohlo vést k narušení spravedlivé hospodářské soutěže. Naopak zpřístupněním požadovaných informací bude odstraněno soustavné narušování hospodářské soutěže ze strany stěžovatelky.

[5] Poprvé v dané věci rozhodl městský soud rozsudkem ze dne 8. 12. 2021, č. j. 14 A 38/2021-59, jímž žalobu zamítl. Městský soud dospěl k závěru, že požadované informace naplňují znaky obchodního tajemství, proto Správa železnic postupovala správně, když žalobci smlouvu nezpřístupnila v jejím plném znění. Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalobce rozsudkem ze dne 6. 3. 2023, č. j. 5 As 412/2021-42 (dále jen „zrušující rozsudek“), zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný, neboť se městský soud nevypořádal s žalobní námitkou, zda stěžovatelka odpovídajícím způsobem zajistila

pokračování

utajení požadovaných informací ve smyslu § 504 občanského zákoníku. Dále se městský soud nevypořádal s žalobní námitkou týkající se porušení hospodářské soutěže. V následujícím řízení Nejvyšší správní soud závazal městský soud k tomu, aby znovu posoudil, zda byl naplněn definiční znak obchodního tajemství spočívající v zajištění utajení požadovaných informací.

[6] Po vrácení věci **městský soud** poskytl účastníkům řízení a osobám zúčastněným na řízení prostor k vyjádření se k právnímu a skutkovému stavu věci v návaznosti na zrušující rozsudek Nejvyššího správního soudu. Žalobce ve vyjádření ze dne 12. 4. 2023 setrval na žalobě. Naproti tomu stěžovatelka ve vyjádření z téhož dne uvedla, že v roce 2016 nemusela označit informace za obchodní tajemství a v té době nebyla ani povinným subjektem ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném pro rozhodnou dobu (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Zajišťující opatření, která přijala k ochraně obchodního tajemství, byla dle jejího názoru dostačující. V doplnění vyjádření ze dne 19. 5. 2023 stěžovatelka mimo jiné uvedla, že proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře byla podána žaloba, a řízení je v této věci vedeno u městského soudu pod sp. zn. 6 A 17/2023. Stěžovatelka dále doplnila, že právo na informace dle čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod nemůže být upřednostněno nad právem podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost dle čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod; stěžovatelka dále polemizovala se závěry vyslovenými Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozsudku.

[7] Následně vydal městský soud rozsudek, jímž zrušil rozhodnutí žalovaného, jakož i prvostupňové rozhodnutí (výrok I.); městský soud dále uložil povinnost Správě železnic, aby do patnácti dnů od právní moci rozsudku poskytla žalobci textové znění bodu 1.10. smlouvy a také Přílohy č. 1 a 2 téže smlouvy (výrok II.).

[8] Městský soud připomněl, že pro naplnění definice obchodního tajemství ve smyslu § 504 občanského zákoníku musí být kumulativně splněny všechny zákonné znaky, a to 1) konkurenční významnost; 2) určitelnost; 3) ocenitelnost; 4) běžná nedostupnost v příslušných obchodních kruzích; 5) souvislost s obchodním závodem; 6) zajišťování utajení vlastníkem. V intencích zrušujícího rozsudku městský soud znovu zkoumal, zda stěžovatelka ve svém zájmu zajistila odpovídajícím způsobem poslední znak obchodního tajemství, tj. utajení požadovaných informací. V této souvislosti městský soud zopakoval průběh správního řízení a argumentaci stěžovatelky týkající se naplnění definičních znaků obchodního tajemství, přičemž zdůraznil, že povinnost tvrdit a prokázat naplnění všech znaků tíží osobu, která se jeho ochrany domáhá.

[9] Městský soud nepřisvědčil argumentaci stěžovatelky, že v roce 2016 (tj. v době uzavření smlouvy) jí zákon neukládal povinnost, aby ve smlouvě označila, co považuje za obchodní tajemství, jelikož v té době nebyla povinným subjektem dle zákona o svobodném přístupu k informacím. V této souvislosti městský soud upozornil, že definiční znaky obchodního tajemství jsou stanoveny v občanském zákoníku a od roku 2014 se tato definice nezměnila. Povinným subjektem je Správa železnic. V době uzavření smlouvy navíc nebylo v praxi pochyb o tom, že stěžovatelka byla v postavení povinného subjektu ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím. O to podrobněji měla stěžovatelka tvrdit a doložit, jaká konkrétní opatření podnikla k ochraně tvrzeného obchodního tajemství.

[10] Správa železnic i žalovaný podle názoru městského soudu rezignovali na zjištění skutečného stavu věci, jestliže se spokojili s pouhým tvrzením stěžovatelky, že utajení obchodního tajemství bylo zajištěno. Stěžovatelka sice v této souvislosti vnesla do řízení určitá tvrzení, nicméně neunesla důkazní břemeno. Městský soud poukázal na skutečnost, že Správa železnic v době podání žádosti o informace neměla ponětí o tom, zda smlouvu nebo některou její část stěžovatelka za obchodní tajemství považuje, a tudíž požadované informace podléhají utajení. Městský soud upozornil, že naplnění všech pojmových znaků obchodního tajemství musí existovat v době podání žádosti o informace. V průběhu správního řízení však nebylo ze strany stěžovatelky prokázáno, že by o ochranu tvrzeného obchodního tajemství usilovala již před podáním žádosti o informace. Městský soud rovněž nepřisvědčil argumentaci stěžovatelky, že o vůli chránit informace ve smlouvě jako své obchodní tajemství svědčí skutečnost, že v řízení vedeném před Úřadem pro přístup k dopravní infrastruktuře popírala, že by informační nosiče měly povahu součástí stanice, čímž bránila, aby se na tyto nosiče vztahovala povinnost zveřejnit podmínky jejich užívání dle § 23d odst. 2 zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o drahách“).

[11] Stěžovatelka nedoložila, že se se smlouvou mohli seznámit jen někteří zaměstnanci, kteří potřebovali znát její obsah. Městský soud podotkl, že údajné zajištění obchodního tajemství stěžovatelkou ztrácí na své důležitosti, pokud druhá smluvní strana (povinný subjekt) neměla povinnost údajné obchodní tajemství obdobným způsobem chránit. Na tom nemůže nic změnit ani výčet přijatých opatření, která stěžovatelka vyjmenovala ve vyjádření ze dne 12. 4. 2023; stěžovatelka navíc existenci žádného z tvrzených opatření nedoložila. Městský soud neshledal ani jiné důvody, jež by poskytnutí požadovaných informací bránilo.

[12] V **kasační stížnosti** stěžovatelka namítá kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“); stěžovatelka namítá, že se městský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným ve zrušujícím rozsudku. Podle stěžovatelky se městský soud nezabýval skutečností, že v době uzavření smlouvy zákon ani podzákoný právní předpis výslovně nestanovil povinnost označit informace jako obchodní tajemství. Napadený rozsudek opomíjí problematiku, zda může jít k tíži stěžovatelky, aby bylo soudním rozhodnutím uloženo splnění povinnosti, které nebylo v dané době právními předpisy požadováno. Takový požadavek je v rozporu s čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

[13] Podle stěžovatelky dospěl městský soud k nesprávnému právnímu závěru, když neklasifikoval dotčené části smlouvy jako obchodní tajemství a spokojil se toliko s prostým a nijak neodůvodněným konstatováním, že se o obchodní tajemství nejedná; tímto byl napadený rozsudek zatížen vadou nepřezkoumatelnosti. Městský soud rovněž pochybil, když neposuzoval argumentaci stěžovatelky komplexně.

[14] Stěžovatelka znovu poukázala na soudní řízení vedené u městského soudu pod sp. zn. 6 A 17/2023, v němž se domáhá, aby mechanické nosiče informací nespadaly do režimu zařízení služeb podle § 23d odst. 1 zákona o drahách. Přestože městskému soudu příslušelo řízení v nyní projednávané věci přerušit do doby rozhodnutí o správní žalobě ve věci sp. zn. 6 A 17/2023, městský soud tak neučinil a tento postup náležitě neodůvodnil; napadený rozsudek je proto nezákonný.

pokračování

[15] Podle stěžovatelky se městský soud nevypořádal s tím, že žalobou byla napadena dvě rozhodnutí (rozhodnutí žalovaného a prvostupňové rozhodnutí), která obsahují odůvodnění stran naplnění všech definičních znaků obchodního tajemství. V napadených rozhodnutích bylo podrobně odůvodněno, proč se jedná o konkurenčně významné informace obsahující finanční strategii a know-how stěžovatelky založené na letitých zkušenostech spočívající v efektivnosti a vyhodnocení finanční a platební situace této společnosti.

[16] Městský soud rovněž nezohlednil skutečnost, že stěžovatelce vznikla povinnost zveřejňovat smlouvy v registru smluv až ode dne 1. 11. 2019, kdy nabyla účinnosti novela zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (dále jen „zákon o registru smluv“), což byl jeden z důvodů, proč stěžovatelka nečinila další mimořádná opatření nad rámec běžných opatření používaných obchodními společnostmi v té době a sloužících k ochraně obchodního tajemství.

[17] **Správa železnic** se ve svém podání adresovaném Nejvyššímu správnímu soudu ze dne 20. 6. 2023 vyjádřila toliko k návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti; k samotné kasační stížnosti se nevyjádřila.

[18] **Žalovaný** ve svém vyjádření ke kasační stížnosti konstatoval, že závěry městského soudu uvedené v napadeném rozsudku respektuje.

[19] **Žalobce** se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěry městského soudu. Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku není dle názoru žalobce důvodná. Městský soud se vypořádal se všemi námitkami, a to v souladu se závazným právním názorem vyjádřeným Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozsudku; městský soud přitom postupoval na základě skutečností vyplývajících ze spisové dokumentace; dostatečně zdůvodnil, proč řízení o žalobě nepřerušil a nevyčkal rozhodnutí ve věci vedené pod sp. zn. 6 A 17/2023; nadto žalobce konstatoval, že tato řízení jsou na sobě nezávislá.

[20] **Nejvyšší správní soud** přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku městského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatelka byla účastnicí řízení, z něhož napadený rozsudek městského soudu vzešel (§ 102 s. ř. s.) a jedná za ni k tomu oprávněná osoba (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[21] V nyní souzené věci jde o opakovanou kasační stížnost, proto se Nejvyšší správní soud nejprve zabýval její přípustností z hlediska § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., podle kterého je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS dovedl, že ze zákazu opakované kasační stížnosti platí výjimky též pro případy, v nichž Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí soudu pro procesní pochybení, nedostatečně zjištěný skutkový stav, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí. Odmítnutí kasační stížnosti by v takovém případě znamenalo odmítnutí věcného přezkumu rozhodnutí z pohledu aplikace hmotného práva.

Jak vyplývá z výše uvedeného usnesení rozšířeného senátu, „§ 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. limituje přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k otázkám již dříve v téže věci Nejvyšším správním soudem závazně posouzeným.“

[22] V nyní souzené věci Nejvyšší správní soud zrušil první rozsudek městského soudu ze dne 8. 12. 2021, č. j. 14 A 38/2021-59, z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a zavázal městský soud k tomu, aby znovu posoudil, zda stěžovatelka odpovídajícím způsobem zajistila utajení požadovaných informací, a to s ohledem na skutečnosti, které vyplývají ze spisové dokumentace a s ohledem na judikatorní východiska, jež Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku předestřel. Úkolem městského soudu tedy bylo znovu posoudit, zda byl naplněn důvod k odepření poskytnutí požadovaných informací z důvodu ochrany obchodního tajemství (§ 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím). Navíc, v předchozím řízení Nejvyšší správní soud rozhodoval na půdorysu námitek uplatněných v kasační stížnosti žalobcem. Za této procesní situace neměl Nejvyšší správní soud dosud možnost přezkoumat kasační námitky stěžovatelky, resp. se vyjádřit k meritu věci. S ohledem na tyto skutečnosti je kasační stížnost přípustná.

[23] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda rozhodnutí městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[24] Kasační stížnost není důvodná.

[25] Úvodem Nejvyšší správní soud připomíná, že podstatou sporu mezi stranami je posouzení otázky, zda nezveřejněné části smlouvy, tj. čl. 1.10. a Přílohy č. 1 a 2 smlouvy, jsou obchodním tajemstvím společnosti České dráhy, a. s. ve smyslu § 504 občanského zákoníku a požívají tudíž ochrany před zveřejněním podle § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

[26] Stěžovatelka především shledává napadený rozsudek z mnoha důvodů nepřezkoumatelný dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Těmito námitkami se Nejvyšší správní soud musel zabývat na prvním místě, neboť nepřezkoumatelnost rozhodnutí představuje takovou vadu, že se jí Nejvyšší správní soud musí zabývat i tehdy, pokud by ji stěžovatelka nenamítala, tedy z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vlastní přezkum rozhodnutí městského soudu je možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost přitom není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatelky o tom, jak měl městský soud rozhodnout, respektive jak podrobně měl být rozsudek odůvodněn (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24). Nutno zdůraznit, že otázku nepřezkoumatelnosti Nejvyšší správní soud posuzuje zdrženlivě (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-23).

[27] Nepřezkoumatelnost může být způsobena buďto nedostatkem důvodů nebo nesrozumitelností. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, „[z]a nesrozumitelné lze obecně považovat takové soudní rozhodnutí, jehož výrok je vnitřně rozporný, kdy nelze zjistit, zda soud žalobu zamítl nebo o ní odmítl rozhodnout, případy, kdy nelze seznat co je výrok a co odůvodnění, dále rozhodnutí,

pokračování

z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresátem, rozhodnutí s nevhodnou formulací výroku, která má za následek, že rozhodnutí nikoho nezavazuje apod. Nedostatkem důvodů pak nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění soudního rozhodnutí, ale pouze nedostatek důvodů skutkových. Skutkovými důvody, pro jejichž nedostatek je možno rozhodnutí soudu zrušit pro nepřezkoumatelnost, budou takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tedy tam, kde soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem anebo tam, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.“ Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti netrpí.

[28] Podle stěžovatelky se městský soud nezabýval tím, že v době uzavření smlouvy jí zákon ani jiný podzákonný předpis výslovně neukládal povinnost označit informace jako obchodní tajemství. Toto tvrzení však neodpovídá odůvodnění napadeného rozsudku, neboť danou otázkou se městský soud zevrubně zabýval, a to v intencích závazného právního názoru vysloveného Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozsudku a s přihlédnutím k argumentaci, kterou stěžovatelka uplatnila ve svých podáních na výzvu městského soudu poté, co byla věc městskému soudu zdejší soudem vrácena k dalšímu řízení.

[29] Městský soud v souladu s názorem vysloveným ve zrušujícím rozsudku vycházel ze správné premisy, podle níž nelze ze skutečnosti, že strany neoznačily konkrétní část (části) smlouvy jako obchodní tajemství mechanicky dovodit, že smlouva obchodní tajemství neobsahuje. Na druhou stranu městský soud správně poznamenal, že tato skutečnost může svědčit o liknavém přístupu k ochraně informací ze strany subjektu, jež se ochrany obchodního tajemství domáhá (viz bod 33. napadeného rozsudku). Městský soud dále zkoumal skutečnou vůli stěžovatelky chránit odpovídajícím způsobem tvrzené obchodní tajemství; přitom vycházel ze sdělení, která stěžovatelka poskytla Správě železnic v průběhu správního řízení (viz body 27. až 31. a body 38. až 45. napadeného rozsudku). Městský soud hodnotil zjištěný skutkový stav a jednotlivá vyjádření stěžovatelky ve světle judikatorních východisek, která předestřel Nejvyšší správní soud ve zrušujícím rozsudku, přičemž dospěl k závěru, že tvrzení stěžovatelky uvedená v jednotlivých sděleních adresovaných Správě železnic týkajících se zajištění utajení domnělého obchodního tajemství, zůstala toliko v obecné rovině; stěžovatelka navíc svá tvrzení nikterak neprokázala. Pokud jde o vyjádření stěžovatelky učiněná v průběhu řízení před městským soudem poté, co mu byla věc vrácena Nejvyšším správním soudem (zejm. vyjádření ze dne 12. 4. 2023), městský soud konstatoval, že tvrzení stěžovatelky ohledně přijatých faktických a právních opatření, kterými mělo být obchodní tajemství chráněno, nezapadají do kontextu jejích přechozích tvrzení, což neposiluje důvěryhodnost jejího tvrzení; stěžovatelka navíc opět přijetí tvrzených opatření nijak neprokázala. Městský soud rovněž poukázal na skutečnost, že Správa železnic, jakožto povinný subjekt, neměla ponětí o tom, že určitá ustanovení smlouvy stěžovatelka vůbec považuje za své obchodní tajemství až do doby, než jí byla tato skutečnost stěžovatelkou sdělena v souvislosti s vyjádřením k žádosti o informace. Stěžovatelka navíc po Správě železnic nevyžadovala žádná konkrétní opatření k ochraně tvrzeného obchodního tajemství.

[30] Je tedy zřejmé, že městský soud zohlednil skutečnost, že stěžovatelka neměla zákonnou povinnost označit informace jako obchodní tajemství (tato povinnost byla ze zákona o poskytování informací vypuštěna novelou č. 61/2006 Sb. – pozn. NSS). Městský soud posuzoval všechny skutečnosti, jež v řízení vyšly najevo, a to s ohledem na jednotlivá vyjádření stěžovatelky. Jeho závěry jsou konzistentní, logické a podrobně odůvodněné. Svůj

závěr o nenaplnění posuzovaného definičního znaku obchodního tajemství městský soud postavil na jiných skutečnostech, než na tom, že stěžovatelka za obchodní tajemství sporné pasáže ve smlouvě neoznačila. Městský soud rovněž postupoval v souladu se závazným právním názorem vyjádřeným Nejvyšším správním soudem ve zrušujícím rozsudku.

[31] Stěžovatelce proto nelze přisvědčit, že se městský soud spokojil s prostým a nijak neodůvodněným konstatováním, že se o obchodní tajemství nejedná. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2021, č. j. 2 As 86/2019-78, „(...) aby se jednalo o obchodní tajemství, musí být kumulativně splněno 6 znaků, a to 1) konkurenční významnost; 2) určitelnost; 3) ocenitelnost; 4) běžná nedostupnost v příslušných obchodních kruzích; 5) souvislost s obchodním závodem; 6) zajišťování utajení vlastníkem. Dle komentářové literatury pak břemeno důkazní tíží stěžovatelku – „kdo tvrdí, že došlo k zásahu do jeho práva na ochranu obchodního tajemství, musí tvrdit a prokázat veškeré pojmové znaky, že informace je obchodním tajemstvím“ [viz komentář k § 504 Svoboda, K. in Švestka J., Dvořák J., Fiala J., aj. *Občanský zákoník: Komentář, Svazek VI, (§ 2521-3081). Wolters Kluwer. Dostupné v Systému ASPI. (dále jen „komentář“)*].“ Z toho vyplývá, že nenaplnění byť jen jednoho definičního znaku obchodního tajemství podle § 504 občanského zákoníku znamená, že se o obchodní tajemství nejedná; v takovém případě požadované informace nepodléhají ochraně dle § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím a povinný subjekt má povinnost je na žádost zpřístupnit (neexistuje-li jiný zákonem předpokládaný důvod, proč nelze žádosti o informace vyhovět).

[32] V nyní souzené věci vznikl spor o to, zda byl naplněn šestý znak obchodního tajemství; tj. zda stěžovatelka zajistila ve svém zájmu odpovídajícím způsobem utajení požadovaných informací. Jak správně poznamenal městský soud, definiční znaky obchodního tajemství tak, jak jsou upraveny v § 504 občanského zákoníku, se od nabytí jeho účinnosti nezměnily. Stěžovatelce proto nelze přisvědčit v tom, že soud po ní vyžadoval splnění povinností, které jí zákon neukládá. K porušení principu enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí podle čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod nedošlo.

[33] Podle stěžovatelky městský soud nesprávně posoudil, že se o obchodní tajemství nejedná. Stěžovatelka však tuto námitku dále nerozvedla (pouze tvrdila nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku – danou námitkou se zdejší soud zabýval výše). S ohledem na obecnou formulaci této námitky však Nejvyšší správní soud nebyl schopen identifikovat, v čem přesně městský soud v očích stěžovatelky pochybil. Stěžovatelka nevznesla jedinou konkrétní námitku, již by zpochybnila skutková zjištění městského soudu, aplikaci normy na zjištěný skutkový stav nebo interpretaci aplikované normy provedené městským soudem. Stěžovatelka v kasační stížnosti nepředestřela žádnou argumentaci a neoznačila žádné důkazy na podporu svého tvrzení. Naopak, pouze lakonicky bez dalšího vysvětlení setrvala na tom, že se městský soud ve svém závěru mýlil.

[34] V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná, že řízení ve správním soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou; obsah a kvalita kasačních námitek proto do značné míry předurčují obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54). Nejvyšší správní soud není povinen ani oprávněn domýšlet za stěžovatelku argumenty, neboť takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta. Čím obecnější je vznesená námitka, tím obecněji k ní může soud přistoupit a vypořádat ji (srov. rozsudek rozšířeného senátu

pokračování

Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2008, č. j. 7 Afs 39/2007-46, ze dne 15. 2. 2012, č. j. 1 Afs 57/2011-95, či ze dne 3. 12. 2020, č. j. 7 Afs 251/2020-29).

[35] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že závěr městského soudu o tom, že stěžovatelka neunesla důkazní břemeno, a tudíž neprokázala přijetí opatření pro utajení požadovaných informací, je správný a odpovídá skutečností, jež jsou obsaženy ve správním spisu. Městský soud přitom posuzoval argumentaci předestřenou stěžovatelkou komplexně a ve vzájemných souvislostech. Stěžovatelka neprokázala naplnění všech definičních znaků obchodního tajemství ve smyslu § 504 občanského zákoníku, a proto nebyl důvod postupovat dle § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

[36] Další kasační námitkou stěžovatelka brojí proti postupu městského soudu, který nepřerušil řízení podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s., přestože stěžovatelka upozornila na skutečnost, že u stejného soudu je vedeno řízení ve věci sp. zn. 6 A 17/2023, v němž stěžovatelka brojí proti tomu, aby mechanické nosiče informací, jako jsou vývěsky, nástěnky, klaprámy, informační stojany apod., spadaly do režimu zařízení podle § 23d odst. 1 zákona o drahách. Tímto postupem stěžovatelka bránila tomu, aby se na zmíněné nosiče vztahovala povinnost zveřejnit podmínky jejich užívání dle § 23 odst. 2 zákona o drahách.

[37] Skutečností, že je u městského soudu paralelně vedeno řízení ve věci sp. zn. 6 A 17/2023, se městský soud zabýval v bodech 41. a 42. napadeného rozsudku. Městský soud zdůraznil, že předmětem řízení před Úřadem pro přístup k dopravní infrastruktuře byl přístup žalobce k informačním nosičům, nikoliv zpřístupnění smlouvy o podmínkách jejich užívání. Stěžovatelka dle městského soudu neprokázala, že by řízení před Úřadem pro přístup k dopravní infrastruktuře bylo vedeno za účelem ochrany obchodního tajemství. Z těchto důvodů nebylo nutné dle městského soudu vyčkat na výsledek řízení o žalobě vedeném pod sp. zn. 6 A 17/2023.

[38] S těmito závěry se Nejvyšší správní soud ztotožňuje. Podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. může předseda senátu řízení usnesením přerušit, jestliže zjistí, že probíhá jiné řízení, jehož výsledek může mít vliv na rozhodování soudu o věci samé nebo takové řízení sám vyvolá. Nic však nenasvědčuje tomu, že se stěžovatelka v řízení vedeném pod sp. zn. 6 A 17/2023 proti rozhodnutí Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře ze dne 26. 1. 2023, č. j. UPDI-0270/23/KP, domáhala ochrany obchodního tajemství, jež mělo být obsahem sporných částí smlouvy; rovněž v kasační stížnosti stěžovatelka neuvedla žádnou argumentaci, z níž by bylo možné tuto skutečnost dovodit. Ostatně, sama stěžovatelka jak ve správním řízení, tak v řízení před soudem konstatovala, že podanou žalobou rozporovala skutečnost, aby mechanické nosiče informací spadaly do režimu zařízení služeb podle § 23d odst. 1 zákona o drahách. Vyřešení otázek, co se rozumí pod zařízením služeb ve smyslu § 2 odst. 9 zákona o drahách a zda se povinnosti uvedené v § 23d odst. 1 a 2 téhož zákona vztahují rovněž na nosiče informačních služeb podle smlouvy, nejsou pro nyní souzenou věc relevantní. I kdyby totiž soud dospěl v řízení vedeném pod sp. zn. 6 A 17/2023 k závěru, že nosiče informačních služeb nejsou zařízeními služeb ve smyslu zákona o drahách, tak by to neznamenal, že sporné části smlouvy požívají ochrany v režimu obchodního tajemství. Městský soud tudíž nepochybil, nepřerušil-li řízení a nevyčkal-li výsledku řízení ve věci sp. zn. 6 A 17/2023.

[39] Závěrem stěžovatelka namítla, že v prvostupňovém rozhodnutí i v rozhodnutí žalovaného je podrobně odůvodněno kumulativní naplnění všech definičních znaků obchodního tajemství. Městský soud dle stěžovatelky nezohlednil skutečnost, že jí vznikla povinnost zveřejňovat smlouvy v registru smluv až ode dne 1. 11. 2019, a proto nečinila další mimořádná opatření nad rámec běžných opatření používaných obchodními společnostmi v té době k ochraně obchodního tajemství.

[40] V této souvislosti Nejvyšší správní soud konstatuje, že v řízení nevznikl spor o to, zda jsou požadované informace konkurenčně významné, ocenitelné nebo zda představují know-how stěžovatelky. Důležité je, že stěžovatelka neprokázala naplnění všech definičních znaků obchodního tajemství (viz výše), protože požadovaným informacím nelze poskytnout ochranu podle § 9 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Správní orgán I. stupně (Správa železnic) své rozhodnutí opřel o vyjádření stěžovatelky ze dne 19. 10. 2020; v něm stěžovatelka uvedla, že utajení požadovaných informací bylo zajišťováno tím, že se ve shora zmíněném řízení před Úřadem pro přístup k dopravní infrastruktuře bránila tomu, aby dotčené informační nosiče měly povahu zařízení služeb dle zákona o drahách. Žádnou jinou argumentaci stran přijetí opatření k utajení požadovaných informací stěžovatelka ve správním řízení nepřednesla a rovněž nenavrhl žádný důkazní prostředek, jímž by vůli utajovat požadované informace prokázala. Žalovaný v odůvodnění pouze zopakoval argumentaci uvedenou v prvostupňovém rozhodnutí. Takové odůvodnění však nelze považovat za dostatečné, respektive z něj nelze dovodit závěr o prokázání přijetí opatření k utajení požadovaných informací.

[41] Nejvyšší správní soud již ve zrušujícím rozsudku v bodě 29. nastínil, jaká opatření mohou sloužit k utajení informací, přičemž vycházel z odborné literatury. Uvedený výčet zcela jistě není taxativní a způsoby zajištění utajení informací mohou mít různé podoby. Nejvyšší správní soud se však nemůže ztotožnit s tvrzením stěžovatelky, že za takové opatření lze považovat její procesní obranu v řízení vedeném před Úřadem pro přístup k dopravní infrastruktuře; jak bylo výše zmíněno, z vyjádření stěžovatelky ze dne 19. 10. 2020 nelze dovodit, že by se před Úřadem pro přístup k dopravní infrastruktuře dožadovala ochrany obchodního tajemství a stěžovatelka v této souvislosti ničeho nedoložila.

[42] Nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud konstatuje, že nepominul argumentaci stěžovatelky uvedenou ve vyjádření ze dne 12. 4. 2022, které adresovala městskému soudu. V něm stěžovatelka vůbec poprvé uvedla seznam faktických a právních kroků, které údajně přijala za účelem zajištění utajení požadovaných informací. Tato tvrzení však nemají oporu ve správním ani soudním spise a stěžovatelka k jejich prokázání nenavrhl jediný důkazní prostředek. Vývoj stěžovatelčiny argumentace se proto jeví jako účelový a působí nevěrohodně. Ve shodě s městským soudem je rovněž nutno podotknout, že tato nová tvrzení stěžovatelky nezapadají do kontextu jejích předchozích tvrzení.

[43] Námitka stěžovatelky, že jí vznikla povinnost zveřejňovat smlouvy v registru smluv až ode dne 1. 11. 2019, protože nepřijala patřičná opatření k ochraně tvrzeného obchodního tajemství, je mimoběžná. Podstatné je, že v době uzavření smlouvy (tj. dne 24. 6. 2016) se obě smluvní strany nacházely v postavení povinných subjektů ve smyslu zákona o svobodném přístupu k informacím. Stěžovatelka, jakož i Správa železnic, měly ze zákona povinnost na žádost požadované informace zpřístupnit. Pokud tedy stěžovatelka považovala dotčené informace za své obchodní tajemství, měla přijmout dostatečná opatření k jejich

pokračování

utajení a tato opatření následně prokázat, *nota bene* s ohledem na povinnosti, jež jí (i druhé smluvní straně) ze zákona o svobodném přístupu k informacím plynou. Skutečnost, že stěžovatelce vznikla povinnost zveřejňovat smlouvy dle zákona o registru smluv později, než byla uzavřena předmětná smlouva, nemá pro posouzení existence obchodního tajemství žádný význam.

[44] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, proto ji dle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[45] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud dle pravidla úspěchu řízení podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, a proto mu vůči neúspěšné stěžovatelce přísluší právo na náhradu nákladů řízení vynaložených na odměnu advokáta za dva úkony právní služby, které advokát žalobce učinil v řízení o kasační stížnosti (před tím, než bylo zastoupení ukončeno), a to sepis vyjádření ke kasační stížnosti a sepis vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku [tj. úkony podle § 11 odst. 1 písm. d) a odst. 2 písm. a) a odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], za něž advokátovi náležela odměna ve výši 4 650 Kč (1 x 3 100 Kč a 1 x 1 550 Kč) a paušální náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč (2 x 300 Kč) podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu Vzhledem k tomu, že advokát je plátcem DPH, Nejvyšší správní soud proto zvýšil náhradu nákladů řízení ve výši 5 250 Kč o částku odpovídající příslušné dani (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celkově je tedy stěžovatelka povinna uhradit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 6 352 Kč. Stěžovatelka je povinna uhradit uvedenou částku k rukám žalobce, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

[46] Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Nejvyšší správní soud však Správě železnic žádnou takovou povinnost neuložil, a proto jí právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 12. července 2024

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu